

efter min Opfattelse med sin Organisation saa afgørende stærk, at den kan sejre og knuse Modstanderne, naar den vil. Forholdet har forandret sig ganske, og derfor bliver Samfundets Stilling en noget anden. Der er for mig mange Grunde til at tro, at vi kunne faa en Lockout, inden der er gaaet et halvt Aar. Først og fremmest fordi Arbejdsgiverne vide, at de kunne sejre, det er ganske afgjort. For det andet, fordi de ligge inde med Lagere, og disse Lagere stige i Værdi og kunne let afsættes, naar yderligere Produktion standser. For det tredje er det i Virkeligheden Bestyrelserne i de store Selskaber, der komme til at afgøre Lockout-Spørgsmaalet, og det er ikke Folk, som personlig skulle bære Tabet, Tabet bæres af Selskabernes Aktionærer. Med andre Ord, de, der lede Arbejdsgiverne, ville i Virkeligheden med en vis Ro og Lethed kunne erklære Lockout. Endelig kommer der det til, at under visse Omstændigheder kunne visse Arbejdsgivere have Gavn af en Lockout. Jeg mener f. Eks. ganske ærligt, at hvis vi havde faaet den store Skotøjs-Lockout i Fjor, vilde to af de mindste Fabrikker være blevne knuste, og det vilde have været en Gevinst for de øvrige.

Spørgsmaalet er, om Arbejdsgiverforeningen kan holde sammen. Nej, selvfølgelig bliver den sprængt, men Sprængningen bliver efter min Mening en Styrkelse af Foreningen. Jeg gentager, at der er 85,000 Mestres og 40,000 Arbejdsgivere her i Landet. Men de fleste af disse 40,000 Arbejdsgivere ere ganske smaa. I Virkeligheden maa det siges, at de 4—5,000 største Arbejdsgivere beskæftige 150,000 Arbejdere, medens 50,000 Arbejdere beskæftiges hos alle andre Mestres tilsammen. Det vil sige, at selv om virkelig den saakaldte Henriksenske Bevægelse tager Fart, styrket som den er ved den fra Malerlavet udgaaede Bevægelse, saaledes at vi faa en Gensidighedsbevægelse indenfor Haandværket i meget stort Omfang, er jeg klar over, at i Virkeligheden staaer Arbejdsgiverforeningen sig ved det. Den faar alle disse SmaaHaandværkere, som er det delvis oppositionelle Element, ud af Foreningen, og tilbage bliver den store Industri og den store Entreprenørvirksomhed og maaske Murerlavet. Men det vil sige, at i Stedet for, at der skal skaffes Enighed mellem en hel Masse forskellige Arbejdsgivere, er der 4,000 stærke og dygtige Mænd, der kunne afgøre det hele, fordi de raade over $\frac{3}{4}$ af Arbejdsstyrken. Selv om

Arbejdsgiverforeningen sprænges, vil det altsaa efter min Mening samtidig blive en Styrkelse for den som Kamporganisation.

Det staaer for mig saaledes, at Udviklingen vil gaa i den Retning, at paa den ene Side have vi Haandværket, der formentlig vil udvikle sig mere og mere i Lighed med de gamle Lav. De ville søge at forene sig i Kartel med deres Svende, saa at de ikke slaas mere, men sige: Vi nøjes med i Fællesskab at lade de andre betale. Set fra Lavenes Standpunkt er dette jo meget smukt, men set fra deres Standpunkt, som skulle bruge disse Haandværkere, lyder det maaske ikke slet saa smukt. Paa den anden Side have vi de store Arbejdsgivere. De ville slutte sig sammen i Aktieselskaber og mere og mere gaa Trustvejen, og de ville i en lang Aarrække endnu ligge i Strid med deres Arbejdere. Derfor tror jeg, der kommer en Sprængning af Arbejdsgiverforeningen, fordi Haandværkerne og de store Arbejdsgivere ikke paa det Punkt kunne se ens paa deres Forhold.

Det næste Spørgsmaal, der rejser sig, naar vi tale saa meget om Strejker og Lockouter, er: Betyde nu Strejker og Lockouter saa forfærdelig meget? Man læser saa meget om dem i Aviserne, og hvad man læser i Aviserne, tror man altid. Hvis De ville tage Strejkerne for de sidste 12 Aar, fra 1897 til 1908 inklusive, ville De se, at der ved Strejker er tabt 2 Mill. samlede Arbejdsdage og ved Lockout 3 Mill. Der er altsaa i disse 12 Aar tabt i alt 5 Mill. Arbejdsdage ved Arbejdsstridigheder. Men tænk Dem nu, naar vi blot tage 100,000 organiserede Arbejdere, vil der i de 12 Aar være 360 Mill. Arbejdsdage, og det er altsaa kun lidt over 1 pCt., der er tabt ved Strejker og Lockouter. Det er i Virkeligheden, hvad Matematikerne vilde kalde en negligabel Kvantitet. Regne vi ca. 100,000 organiserede Arbejdere i de 12 Aar, se vi, at omtrent 20 Dage pr. Mand i de 12 Aar ere tabte ved Strejker og omtrent 30 ved Lockouter eller aarlig $1\frac{3}{4}$ Dag ved Strejker og maaske $2\frac{1}{2}$ Dag ved Lockouter i et Aar, hvor der er 300 Arbejdsdage. Det vil sige, at i alt Fald Strejken som saadan betyder ganske lidt, højst 2 Dage om Aaret, Lockouten højst 3. Økonomisk faar det ogsaa Udtryk i, at Fagforeningerne i de senere Aar have betalt 6 Kr. pr. Medlem i Understøttelse og 6 Kr. pr. Medlem i Strejkebidrag.

Vi behøve blot at sammenligne disse Tal med den ufrivillige Arbejdsløshed. For 1902 viser f. Eks. en Statistik, som